

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Trešdiena, 1995. gada 5. jūlijs

Nr. 49 (6604)

Ziemā salsim vai sildīsimies?

Kaut arī saulīte tik tikko pagriezusies uz rudens pusi, laiks padomāt par to, ka nāks barga ziema un visiem tik ļoti gribēsies, lai mājās būtu silti radiatori. Kāda rajonā ir situācija daudzajās katlu mājās, lūdzu pastāstīt rajona attīstības un plānošanas nodaļas speciālistu P.Romanovu.

— Nesen Rīgā bija Enerģētikas Aģentūras organizēta konference. Uz to tika aicināti un ļoti gaidīti gan prezidents, gan premjers. Protams, neatnāca. Republikas visu siltumuzņēmumu vadītāji un pašvaldību pārstāvji savas problēmas pārrunāja paši.

Situācija ir grūta, bet ne traģiska. Daudziem finansiālie resursi ir visai ierobežoti, tāpēc nopietni jāizsver, kāds kurināmais kurā katlu mājā ir izdevīgāks. Mazuta cenas patlaban svārstās no 51 līdz 56 latiem tonnā, ogļu tonna ar piegādi izmaksā pāri 30 latiem.

Ogles rajonā ir, briketes arī. Tiek papildināti arī malkas krājumi. Ļoti daudzi zemnieki, kuri zāģē kokmateriālus vai gatavo papīrmalku, pārpalikumu labprāt pārdod par 3 līdz 3,5 latiem kubikmetrā.

Preiļos līdz apkures sezonas sākumam pārejai uz cieto kurināmo jāsaprot katlu māja starpsaimniecību celtniecības organizācijas dzīvojamo māju masīvā. Noteikti jāatjauno katlu mājas darbs «Lauktechnikas» masīvā. Mobilu katlu māju plāno uzcelt siera rūpnīcas dzīvojamo māju masīva apkurināšanai. Preiļu pilsētas dome ir pārliecināta, ka tas būs pareizais risinājums.

Kad atrisinās apkures un siltā ūdens jautājumus Līvānos, pagaidām vēl grūti pateikt. Bet skaidrs ir tas, ka perspektīvā noteikti nāksies izmantot vietējo kurināmo — kūdru. Līvānu pilsētas dome ir sagatavojusi pieteikumus ārzemju

firmām, lai izvērtētu iespējas Līvānu kūdras izmantošanā kurināšanai. Tā būs laba rezerve ne tikai līvāniešiem, bet visam rajonam. Bet Līvāni ir pārāk liela pilsēta, lai varētu iztikt ar vienu kaut arī lielu katlu māju. Tāpēc upes otrā krastā tur vajadzīga jauna katlu māja, tajā arī varētu pārbaudīt, cik vērtā ir Līvānu kūdra.

Pilsētas apkures tālāka perspektīva joprojām vēl nav skaidra. Tas tāpēc, ka nav izlemts bioķīmiskās rūpnīcas liktenis. Ja starp vairākiem variantiem uzvarēs tas, kas tur paredz attīstīt spirta ražošanu, rūpnīcai būs vajadzīga sava katlu māja, kuras darbināšanā varēs izmantot gan kūdru, gan salmus, gan akmeņogles. No ražošanas pāri palikušo siltumu rūpnīca noteikti atdos pilsētai par pieņemamām cenām.

Situācija pagastos ir sarežģītāka. Visur cenšas pāriet uz vietējo kurināmo. Aglonas pusē, piemēram, visas katlu mājas jau šoziem izmantoja malku, briketes, šķeldu un pavisam nedaudz akmeņogles. Protams, nevar cerēt, ka ziemā dzīvokļos būs karsti, taču pagaidām tā ir izeja no situācijas.

Visgrūtāk pagastiem ir nokārtot skolu apkuri, jo naudas nav. Kamēr mācību iestādes nebija nodotas pašvaldībām, bija centralizēti līdzekļi. Tagad jāiztiek tā, kā nu kurš prot un var. Vienīgā cerība ir izmantot malku, jo to var lētāk sagādāt un vienkāršāk piegādāt.

Nesen kļuva zināms, ka Upmalas ciemats varētu saņemt gāzi, tas nozīmē, ka varētu arī sildīties ar gāzi, ja vien būtu 20000 latu. Pagastam, protams, tādas naudas nav, taču derētu parēķināt, vai tikai tas nebūtu izdevīgāk nekā gādāt citu kurināmo.

L.Kirillova

Uzņēmēju ievēribai

I Par pievienotās vērtības nodokļa aplikamās personas reģistrāciju.

VID Preiļu rajona nodaļas nodokļu inspekcija atgādina, ka saskaņā ar likumu «Par pievienotās vērtības nodokli», kas stājās spēkā ar 1. maiju, visiem maksātājiem nekavējoties ir jāaizpilda pievienotās vērtības nodokļa aplikamās personas ziņojums VAT-21 un jāsaņem aplikamās personas pagaidu reģistrācijas apliecība, bet nemaksātājiem jāizņem neapliekamās personas statusu apstiprinošu izziņu.

II Par uzņēmumu ienākuma nodokli.

Likumā «Par uzņēmuma ienākuma nodokli» paredzēts, ka uzņēmumu ienākuma nodokli nemaksā fiziskās personas un individuālie uzņēmumi (arī zemnieku un zvejnieku saimniecības), kuriem nav jāiesniedz gada pārskats atbilstoši likumam «Par uzņēmuma

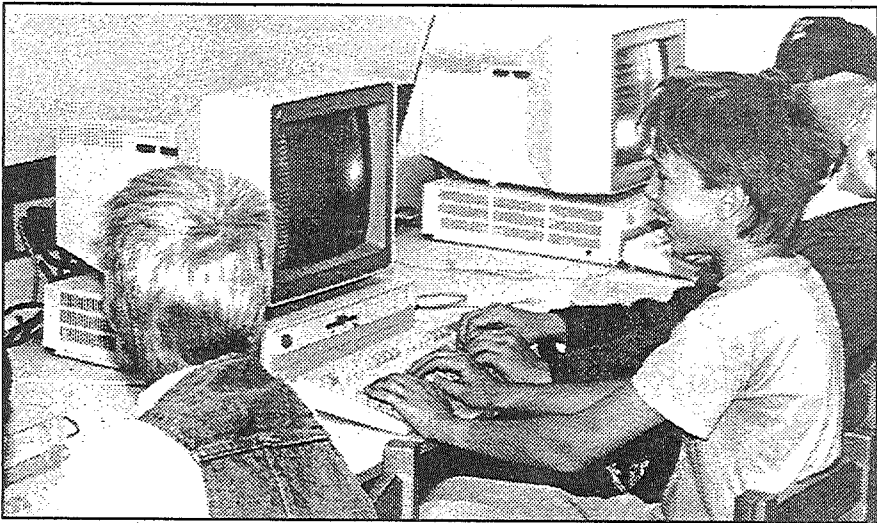
gada pārskatiem» (t.i., ja uzņēmumu apgrozījums gadā nesasniedz Ls 45000). Šo uzņēmumu īpašnieki maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli arī par uzņēmuma ienākumiem.

Tomēr likums paredz, ka arī šie mazie uzņēmumi var izvēlēties maksāt uzņēmuma ienākuma nodokli vai iedzīvotāju ienākuma nodokli. Uzņēmumi raksta iesniegumu VID Preiļu rajona nodokļu inspekcijai un paziņo par savu izvēli. Peļņas nodokļa maksātājiem, kas izvēlas būt iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji, jāreģistrējas pašvaldībās pēc to atrašanās vietas (juridiskās adreses) un sākot ar 1995. gada otro ceturksni jāizdara iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumi saskaņā ar likumu «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli».

Izdarītie peļņas nodokļa avansa maksājumi par 1995. gadu tiks ņemti vērā, aprēķinot kopējo iedzīvotāju ienākuma nodokli 1995. gadam.

VID Preiļu rajona nodaļas nodokļu inspekcija

Matemātikas nedēļa

Šonedēļ Preiļu 1. vidusskolā darbojas skolēnu matemātikas nometne «Mazā Alfa». Uz vasaras nodarbībām ieradusies jaunie matemātiķi no 19 skolām, tostarp arī no Rīgas un Liepājas. Līdz ar to bija vajadzīgs internāts un plašāka atpūtas programma, lai ciemiņi vakaros nejustos vientuļi Preiļos. «Mazās Alfas» organizatorisko darbu veic Ata Kronvalda prēmijas laureāte Mārīte Seile.

Lekcijas lasa gan pasniedzēji, gan studenti no Rīgas. Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes docents, matemātikas zinātņu habilitētais doktors (Dr.hab.mat.) Agnis Andžāns vada lektoru darbu. Un šoreiz lektoru vidū ir arī citu, diezgan tālu no matemātikas stāvošu, humanitāro priekšmetu pasniedzēji. Tā, piemēram, bērni varēja iepazīties ar baltiešu radurakstiem. Un kā atzina A.Andžāns: tieši dažādu zinātņu saskares punktos dzimst jaunas idejas un top jauni novirzieni.

Jau pašā pirmajā dienā nometnes dalībnieki noklausījās lekcijas par mate-

mātisko indukciju, masas centru un tā lietojumu, centās noskaidrot, kas slēpjas aiz dažiem olimpiādes uzdevumiem un kā var pārklāt taisnstūrus. Bet vakarā viņi piedalījās Andra Cibuja (LU Matemātikas informātikas institūts) konkursā «Veiksmīgais sešinieks».

Katra diena nes jaunas atziņas un izaugsmes. Alfiešiem aizraujošas šķiet matemātiskās spēles un praktiskās nodarbības informātikas kabinetā. Nodarbības notiek trijās vecuma grupās.

Ir padomāts arī par atpūtu. Bērni brauc peldēties uz ezeru, apmeklē kinoteātri «Ezerzeme», bet vakaros savā mājvietā — Preiļu arodskolā — piedalās dažādos konkursos.

Kā jau ierasts, arī šī — astotā pēc skaita — «Mazā Alfa» noslēgsies ar olimpiādi un vēlējumu: «Uz redzēšanos nākamgad!»

V.Romanovskis

Attēlos: ● LU docents Andris Cibulis vada nodarbības 5.-6. klašu skolēniem;

● aizraujoši pāriet mācību laiks informātikas kabinetā.

Viss kārtībā, ak, cienījamie kungi!

Tas sākās pagājušā gada augustā, kad laikraksta «Labrīt» žurnāliste Antra Salceviča ieradās mūsu siera rūpnīcā, bet pēc tam uzrakstīja un nopublicēja materiālu ar virsrakstu «Preiļos ož pēc zemnieku varmācīgas izģērbšanas». Tajā laikā situācija akciju sabiedrībā «Preiļu siers» bija smaga. 1994. gada pirmajā pusgadā rūpnīca strādāja ar 65,8 tūkstošus latu lielu zaudējumu. Par pienu piegādātājiem nebija samaksāts kopš aprīļa. Rakstā bija uzsvērts, ka zemnieki piena pārstrādātājiem der par lētu naudas pumpi, jo pēdējie var atļauties celt lepnas savrupmājas, kas maksā tūkstošus latu. Protams, tika uzsvērts fakts, ka galvenais vaininieks ir toreizējais akciju sabiedrības «Preiļu siers» prezidents un direktors V.Solovjovs.

Drīz pēc tam Preiļu rajona padomes sēdē deputāti nolēma lūgt LR Valsts kontroli nekavējotī veikt pārbaudi akciju sabiedrībā par laika posmu no 1993. gada sākuma.

Savu viedokli «Novadniekā» izteica arī rajona padomes priekšsēdētāja vietnieks J.Anspoks.

Septembrī akciju sabiedrības «Preiļu siers» saimnieciski finansiālās darbības dokumentāro revīziju par periodu no 1992. gada 1. janvāra līdz 1994. gada 10. septembrim veica Zemkopības ministrijas Likumības departamenta saimnieciskās darbības novērtēšanas un revīzijas nodaļas galvenais speciālists Jānis Krastiņš. Materiālos visus šokēja lielie pārdoto būvmateriālu daudzumi par niecīgām cenām (piemēram, kilograms krāsas par vienu santīmu).

Visbeidzot savus secinājumus izdarīja Zemkopības ministrijas Likumības departamenta direktora vietnieks Jānis Počs un paziņoja, ka Preiļu rajona virsprokuroram adresēta vēstule par pārkāpumiem «Preiļu siera» direktora V.Solovjova darbībā un bezsaimnieciskumu direktora kā amatpersonas darbībā, kas kvalificējama kā pienākumu nepildīšana, nodarot būtisku zaudējumu valsts interesēm, pilsoņu tiesībām un interesēm (Latvijas Republikas Kriminālkodeksa 163. pants). Tas bija 1994. gada oktobra sākumā. Prokuratūra uzsāka pārbaudi.

Nu ir 1995. gada jūlija sākums. Pa šo laiku daudz kas jau ir izmainījies. «Preiļu siera» direktors V.Solovjovs atbrīvots no amata. Uzņēmumu tagad vada J.Šņepsts.

Beidzot arī Preiļu rajona prokuratūra pieņēmusi lēmumu — par atteikšanos ierosināt krimināllietu par pārkāpumiem, ko, vadot minēto akciju sabiedrību, pieļāvis tās bijušais prezidents V.Solovjovs, sakarā ar to, ka viņa rīcībā nav konstatētas nozieguma pazīmes.

Ņemot vērā to, ka visiem minētajiem notikumiem bija ļoti plaša rezonanse rajona lauku un pilsētu iedzīvotāju vidū, kā arī, izpildot rajona padomes deputātu lūgumu, pilnībā publicējam rajona virsprokurora A.Pauras lēmuma tekstu.

«Preiļu rajona virsprokurors vecākais tieslietu padomnieks A.Paura, izskatījis pārbaudes materiālus par akciju sabiedrības «Preiļu siers» materiālo vērtību pārdošanu fiziskām personām, konstatēja: 1994. gada 5. oktobrī LR Zemkopības ministrija izsūtīja Preiļu rajona prokuratūrai materiālus par pārkāpumiem akciju sabiedrības «Preiļu siers» toreizējā prezidenta V.Solovjova darbībā, tajā skaitā, arī aktu par saimnieciski finansiālās darbības dokumentālo revīziju akciju sabiedrībā par periodu no 1992. gada 1. janvāra līdz 1994. gada 10. septembrim.

Zemkopības ministrijas vēstulē, ko parakstījis valsts sekretārs J.Lapše, tika norādīts, ka revīzijas aktā konstatētie pārkāpumi liecinot, ka direktora, bet vēlāk arī akciju sabiedrības prezidenta V.Solovjova rīcībā saskatāmas amatnozieguma — KK 163. panta, tas ir, nolaidības pazīmes, jo V.Solovjovs neesot pildījis savus dienesta pienākumus, kā rezultātā nodarīts būtisks kaitējums gan valsts, gan pilsoņu tiesībām un interesēm.

No dokumentālās revīzijas akta izriet divi pamatjautājumi: 1) Solovjova darbība, kas it kā novedusi pie Preiļu siera rūpnīcas, bet vēlāk akciju sabiedrības «Preiļu siers», visu ekonomisko rādītāju krasas pasliktināšanās; 2) Solovjova darbības, pārdodot celtniecības materiālus fiziskām personām, t.sk. arī pērkot tos pašam, individuālo māju celtniecībai.

Attiecībā par pirmo jautājumu jānorāda, ka pēc revīzijas laika periodā līdz Solovjova atbrīvošanai no akciju sabiedrības prezidenta pienākumiem, viņa darbības rezultātā tika radītas iestrādes rūpnīcas izejai no krīzes un parādījās pirmie pozitīvie rādītāji, t.sk., straujākos tempos tika maksāta nauda piena piegādātājiem.

Bez tam šis jautājums — rūpnīcas ekonomiskās grūtības un Solovjova «vaina», tajās nav radusi dokumentālu apstiprinājumu, lai viņa rīcību novērtētu kā kriminālnozieģumu, vēl jo vairāk, kad valstī citās sfērās ražošana vispār apstājās, rūpnīcas

tika slēgtas.

Attiecībā par otro jautājumu — celtniecības materiālu pārdošanu fiziskām personām, t.sk. arī pašam, t.i. Solovjovam, tos iegādājoties, ZM aktā norādīts, ka Solovjovs tos pārdevis pēc bilances vērtības nevis pēc toreizējās šo materiālo vērtību tirgus vērtības (aktā norādītas konkrētas pozīcijas), kas radījuši zaudējumus valstij (šajā gadījumā valstij pieder ap trim ceturtdaļām akciju sabiedrības akciju).

Tāču piekritot, ka Solovjovs varēja pārdot celtniecības materiālus par lielākām cenām, vai nepārdot tikai individuālo māju celtniecībai, bet arī par nesamaksāto pienu kā kompensāciju zemniekiem, vai kaut kā citādi organizēt akciju sabiedrības darbu šajā jautājumā, nevar par to secināt, ka akciju sabiedrības prezidenta rīcībā būtu amatnozieģuma pazīmes. Un proti: revīzijas aktā nav norādīts, aprēķināts, kāds tad konkrēti ir faktiskais zaudējums radies rūpnīcai pārdodot iepriekš minētā kārtībā celtniecības materiālus par bilances vērtību, kas toreiz uz pārdošanas brīdi tiešām bija zemākas kā to toreizējās tirgus cenas.

Bet bez jautājuma par nodarīto būtisko kaitējumu valsts vai pilsoņu interesēm, nevar izlemt jautājumu par amatnozieģumu. Bez tam Solovjovs paskaidroja, ka rūpnīca ne no valdības, ne no ZM, ne no lauksaimniecības departamenta nav saņēmusi ne rakstiskus ne mutiskus norādījumus, ka būtu jāpārceno apgrozāmie līdzekļi periodā no 1992. līdz 1994. gadam.

Tādu informāciju, t.i. norādījumus vai lēmumus, prokuratūrai nevarēja piestādīt arī ZM Likumības departaments. Ir tikai valdības lēmumi par pamatlīdzekļu pārcenošanu.

ZM Likumības departaments gan uzskata, ka LR likuma «Par valsts uzņēmumu» 11. pantā minētais — valsts uzņēmums apgrozāmos līdzekļus pārdod par tirgus cenām — jāsaprot, ka pārdošanai jānotiek tikai par tirgus cenām, nav uzskatāms par pietiekamu pamatu, lai pie šā nosacījuma neievērošanas vadītāja rīcību novērtētu kā kriminālnozieģumu, jo, mūsaprāt, tas neuzliek vadītājam par pienākumu rīkoties tikai tā.

Tāpat jānorāda, ka 1992. gada 28. aprīlī tika noslēgts Preiļu siera rūpnīcas arodkomitejas un administrācijas koplīgums, kura 4. nodaļā «Dzīvokļu un sadzīves jautājumi» tika ierakstīts: «Individuālajai māju celtniecībai administrācijai sniegt palīdzību, atļaujot iegādāties celtniecības materiālus rūpnīcā par 50% atlaidi un celtniecības tehniku un transportu atļaut izmantot bez maksas, kā arī uz rūpnīcas rēķina tiek izpildīti maģistrālo ūdens, apkures un kanalizācijas līniju un elektrokabeļu un sakaru kabeļu

montāžu darbi.»

Kaut gan, kā norāda Solovjovs, šie atvieglojumi praktiski netika izmantoti. Bez tam individuālajai celtniecībai pārsvarā tika izmantoti, tas ir pārdoti, nekondīcijas materiāli, tā saucamais nelikvids, tas ir materiāli, ko celtniecības darbam rūpnīcā vairs nebija iespējams izmantot, vai arī tie bija bez attiecīgas kvalitātes dokumentiem (dzelzsbetona konstrukcijas), vai ar noilgušu uzglabāšanas termiņu (krāsas), kas jau daļēji bija zaudējušas savas īpašības.

Bez tam, konkrēti krāsas, tika izmantotas abu Preiļu pilsētas skolu remontam, kaut gan tika izrakstītas uz siera rūpnīcas darbinieka Pizeļa vārda, gan arī pilsoņa Černobrova mājas atjaunošanai, kas tiši tika nodedzināta, par ko vainīgais notiesāts.

Kas attiecas uz citām pozīcijām, kas revīzijas aktā tika norādītas kā Solovjova pārkāpumi, kas radījuši kaitējumu rūpnīcai, tad tika norādīts, ka Solovjovs pārdevis Vladimiras rūpnīcā ražotos traktoros bez ministrijas atļaujas, jo tie it kā esot bijuši rūpnīcas pamatlīdzekļi, Solovjovs norādīja, ka traktori Krievijā tika ņemti par realizēto produkciju, jo 1992. gadā nebija iespējams konvertēt Krievijas rubļus. Un traktori tika realizēti piena piegādātājiem.

Tāpat prokuratūra nesaskata kriminālnozieģuma pazīmes faktā, kad pie transporta tehnikas pārdošanas vienu tās vienību — dīzeļautomašīnu Avia — iegādājās izsoles vadītājs, direktora vietnieks Pizelis, jo arī viņš to ieguva pārsolot sākcumcenu.

Minētajā periodā Solovjovs, lai ekonomētu līdzekļus, griezās rajona prokuratūrā, lai rūpnīcas interesēs celtu prasību saimnieciskajā tiesā pret parādnieku SIA «Vanesa», par 19455,94 latu piedziņu, tādā veidā iekonomējot valsts nodevu ap 2000 latu rūpnīcai.

Viss minētais liecina, ka, kaut arī akciju sabiedrības «Preiļu siers» prezidenta Solovjova rīcībā bija pārkāpumi, tie, mūsaprāt, neveido kriminālnozieģuma sastāvu, bet par pieļautajiem pārkāpumiem Solovjovs jau atbrīvots no amata.

Ņemot vērā minēto un vadoties no Latvijas KPK 5.p. 2.p. un 112.p., nolēmu: atteikt ierosināt krimināllietu pēc Latvijas KK 163.p. pazīmēm par pārkāpumiem, ko, vadot Preiļu siera rūpnīcu, vēlāk akciju sabiedrību «Preiļu siers», pieļāvis tās vadītājs V.Solovjovs, jo viņa rīcībā nav kriminālsodāma nozieģuma pazīmju.

Minēto lēmumu var pārsūdzēt Latgales tiesu apgabala virsprokuroram.

**Preiļu rajona virsprokurors,
vecākais tieslietu padomnieks
A.Paura»**

Sagatavoja L.Kirillova

◆ Tiesu zinas

Kas gan tik nenotiek dzērumā...

Ši gada 19. jūnijā Preiļu rajona tiesa izskatīja 1976. gadā Lietuvā dzimušā Igora Potapova un 1978. gadā Preiļos dzimušā un vienreiz jau sodītā Pāvela Golubeva lietu.

Pērnā gada 16. novembra naktī abi puiši iereibuši un pēc iepriekšējās norunas netālu no Preiļu autoostas uzbruka pilsonim I.U., iesita viņam, pārmeklēja kabatas un atņēma 25 latus.

25. novembrī Preiļos pie kinoteātra «Ezerzeme» I.Potapovs pārmeklēja nepilngadīgā G.S. kabatas. Naudas tur nebija, tāpēc atņēma cietušajam dzimšanas apliecību.

Preiļu rajona tiesa piesprieda Igoram Potapovam brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un sešiem mēnešiem bez mantas konfiskācijas. Pāvelam Golubevam tiesa arī piesprieda divus gadus un sešus mēnešus brīvības atņemšanas. Daļēji pievienojot pēc Preiļu rajona tiesas 1994. gada 6. maija sprieduma noteikto sodu, galīgais sods tika noteikts — trīs gadi brīvības atņemšanas.

30. maijā tiesa izskatīja Andreja Leimaņa, kurš dzimis 1964. gadā Galēnu pagastā, un 1963. gadā tajā pat pagastā dzimušā Jura Garā nodarījumu. Leimanis atbrīvots 1993. gada septembrī, bet Garajam iepriekšējā sodamība dzēsta.

10. janvāra naktī abi divi iereibuši ar pagāju aizbrauca uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību «Štabulnieki» cūku fermu, jo bija sagriebējis gaļas. Leimanis tika klāt vienam brangam lopīņam un nokāva to. Guvumu abi izvilka laukā, iekrāva ragavās, aizveda uz Leimaņa mājām un noslēpa.

Bet tavu skādi! Otrā rītā izrādījās, ka steigā ir nokauts fermas brangākais kuļiis gandrīz vai divi simti kilogramu svarā. Tāda lopa gaļa, protams, nav īpaši garšīga, tāpēc vīri aizveda kuļi uz upi un noslicināja.

Tiesa nosprieda abus sodīt ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un sešiem mēnešiem bez mantas konfiskācijas, atliekot sprieduma izpildi uz diviem gadiem. Toties SIA «Štabulnieki» par nomaitāto vaislas kuļi pieprasīja 228 latus, kas neveiksmīgajiem gaļas kārotājiem būs vien jānomaksā.

27. aprīlī tiesa izskatīja 1967. gadā Jelgavas rajonā dzimušā Aivara Viļuma un 1968. gadā Rīgā dzimušā Jāņa Mustafajeva lietu. Abiem iepriekšējā sodamība dzēsta.

Abi iereibuši naktī uz 1. janvāri Rušonas pagasta «Baškos» izsita J.Zimeļa vasarnīcas logu, ielida telpā un nozaga produktus 10 latu vērtībā, kā arī sabojāja logu un durvis, kas radīja īpašniekam 50 latu zaudējumu.

Pēc tam abi gāja uz D.Jerjomenko individuālo uzņēmumu «Somerset» un uzlauza bēniņu durvis. Pa caurumu griestos abi nokļuva veikalā, paņēma alkoholu, produktus, mantas par 82 latiem. Sabojāja kases aparātu, mantas, nozaga veikala pārdevējas magnetofonu.

Tiesa nosprieda A.Viļumu sodīt ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un sešiem mēnešiem bez mantas konfiskācijas, bet J.Mustafajevu — ar brīvības atņemšanu uz trim gadiem bez mantas konfiskācijas. Abiem sprieduma izpilde atlikta uz diviem gadiem.

3. maijā skatītā lieta liecina par to, tiesai jātiek galā ne tikai ar likuma pārkāpējiem no pašu rajona, bet arī citiem novadiem. Ventspilī 1970. gadā dzimušais Aigars Ribāčuks tur pirms trim gadiem jau bija vienreiz sodīts par atkārtotu transporta līdzekļa vadīšanu alkohola reibumā viena gada laikā. Toreiz bija jāsamaksā naudas sods un jāiztiek bez tiesībām trīs gadus.

Drīz pēc tam viņš Preiļos atkal dzēris vadīja žiguli, kas piederēja viņa paziņai. Sakarā ar to, ka kopš pārkāpuma pagājis jau ilgs laiks un no darba vietas arī saņemts

labs raksturojums, tiesa nosprieda vainīgo sodīt ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu un vadītāja tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem. Sprieduma izpilde atlikta uz vienu gadu.

31. maijā tiesa izskatīja 1926. gadā dzimušā Pētera Runča lietu. Pagājušā gada 3. novembrī viņš ap pulksten 15.30 izbrauca no stāvvietas pretim Preiļu baznīcai, bet nepārliecinājās par to, vai tāda veidā neradīs traucējumu citiem satiksmes dalībniekiem. Runčs iebrauca pretējā joslā, pa kuru brauca žigulis. Žiguļa vadītājs Jānis Vanags bija smagā reibuma pakāpē un veda pasažieri. Sadursmes rezultātā žigulis ietriecās bāra «Bridžs» sienā. Cieta vadītājs, bet pasažierim tika nodarīti smagi miesas bojājumi. Tiesa sodīja P.Runču ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un sešiem mēnešiem un ar vadītāja tiesību noņemšanu. Sodu noteica nosacīti ar pārbaudes laiku uz diviem gadiem.

12. jūnijā tika izskatīta Jāņa-Oskara Krodziniņa (dzimis 1950. gadā Līvānos) lieta. Ši gada 1. aprīlī viņš Līvānos atnāca pie J.Stikāna pēc ūdens. Vasaras virtuvē viņš no plaukta nozaga maku ar 40 latiem. Daļu naudas iztērēja degvinam. Par šo 1. aprīļa «joku» vainīgajam piesprieda brīvības atņemšanu uz vienu gadu, sprieduma izpildi atliekot uz vienu gadu.

1. jūnijā tiesa izskatīja 1978. gadā Preiļos dzimušā Andra Valtera un 1978. gadā Preiļos dzimušā Vasilija Tumašova lietu.

1993. gada 4. decembra vakarā abi iereibuši Riebiņos uzlauza Jāzepa Gudļevska garāžu, sabojāja durvis un divas atslēgas. Tad aizbrauca īpašnieka automašīnu M-412, kurai nebija ielieti dzesēšanas šķidrumi. Automobilis tika sabojāts. Kriminālieta par to izbeigta, jo vainīgie vēl nebija sasnieguši vecumu, no kura iestājas kriminālatbildība.

12. decembra vakarā viņi atkal uzlauza to pašu garāžu un aizbrauca automobili, sabojājot ātrumkārbu, krāsojumu un aizdedzes atslēgu. Vainu faktiski neatzina.

Tiesa nosprieda katru sodīt ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu bez mantas konfiskācijas, sprieduma izpildi atliekot uz vienu gadu un sešiem mēnešiem.

1971. gadā Preiļu rajonā dzimušā Aleksandra Petrova lieta tika izskatīta 30. maijā. Pagājušā gada 15. jūlija naktī viņš iereibis Preiļos Saltupes ielā 3 nozaga tur atstātajai mašīnai ZAZ-968 M riteņus 60 latu vērtībā, jo paša mašīnai pa ceļam bija pārdupta riepa.

Tiesa nosprieda sodīt viņu ar naudas sodu septiņu minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 196 latī.

1967. gadā Preiļos dzimušā Aivara Sudņika lieta tika izskatīta 26. maijā. Pērnā gada decembrī Vārkavas pagasta padome piešķirā pilsoni A.Bitinai lietošanā 20 hektārus zemes. Tajā skaitā bija arī 5 hektāri meža. Ši gada 26. janvārī Sudņiks bez ciršanas atļaujas šajā mežā nozāģēja četrpadsmit priedes vai 25 kubikmetrus koksnēs. Līvānu mežniecībai nodarīti zaudējumi par 293,60 latiem.

Tiesa sodīja Aivaru Sudņiku ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu, sprieduma izpildi atliekot uz vienu gadu. Bet skāde ir jāsamaksā gan.

Izskatīta arī 1967. gadā Aglonas pagastā dzimušā Ilmāra Spalvas lieta, jo viņš 1994. gada 25. novembrī iereibis Aglonas patērētāju biedrības veikalā «Ops» pārdevējas M.Repšes klātbūtnē vairākkārt atklāti zaga preces, pavisam par 48,92 latiem.

Tiesa nosprieda sodīt viņu ar naudas sodu 150 latu apmērā.

Preiļu rajona tiesas materiālus sagatavoja L.Kirillova

Ziņas no policijas

Preiļu policijas iecirknis

● 1. jūnijā saņemts iesniegums no Rožkalnu pagasta Arendoles iedzīvotājas A., kuras civilvīrs Nikolajs Aņiščenko alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Rajona tiesa viņu sodīja ar 10 diennaktīm arestā. Preiliete, Rēzeknes ielas iedzīvotāja O. griezās policijā ar sūdzību par bijušo vīru Antonu Stepuli, kurš sarīkoja skandālu. Par siko huligānismu brīdināts.

● 3. jūnijā saņemts iesniegums no preilietes I., kas dzīvo Daugavpils ielā un kuras vīrs Valērijs Caune alkohola reibumā izraisīja ģimenes skandālu. Vainīgajam izteikts oficiāls brīdinājums.

● 4. jūnijā no zibens aizdegās un nodega P.Džardānam piederoša māja Vārkavas pagasta Spūļos.

● 5. jūnijā no Upmalas pagasta iedzīvotāja A. saņemts iesniegums par to, ka šī pagasta iedzīvotājs L. pārkāpj suņu turēšanas noteikumus. Sastādīts administratīvais protokols, nosūtīts izskatīšanai Upmalas pagasta administratīvajai komisijai. «Unibankas» Rāznas filiāles Preiļos grāmatvede griezusies policijā ar iesniegumu, ka A.Maļuhins-Semjonovs paņēmis no bankas aizdevumu vairāk nekā trīs tūkstošu latu apmērā un neatdod. Ierosināta kriminālieta, tiek veikta izmeklēšana, bet parādnieks aizturēts. Aizkalnes pagasta Raudavkas iedzīvotājam S. no šķūnīša pazuda motorzāģis. Vainīgais tika atrasts, tas izrādījās Raivis P., kurš vairākkārt tiesāts un tikai 17. maijā bija atbrīvoties no ieslodzījuma. Ierosināta kriminālieta. Preiliete, Celtnieku ielas iedzīvotāja M. griezās policijā ar iesniegumu par vīru, Mihailu Koļesņikovu, kurš alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Tiesa izteikusi brīdinājumu.

● 6. jūnijā policijā saņemts iesniegums par to, ka Vārkavas pagasta Gruzdinovkā dzīvojošā Aleksandra Lavrenova mājās notiek regulāra dzeršana, sabiedriskās kārtības traucēšana. Vainīgais oficiāli brīdināts.

● 7. jūnijā policijā griezās M., kurai Preiļos, tīrģū, maksas tualetē nepazīstams vīrietis draudēja ar nazi, ievainoja pirkstā. Aizturēts vainīgais, agrāk tiesātais Saunas pagasta iedzīvotājs Mihails Matjolkas. Ierosināta kriminālieta. Tiek veikta izmeklēšana.

● 8. jūnijā saņemts iesniegums no preilietes, Rēzeknes ielas iedzīvotājas S., kuras vīrs Andris Brokāns iepriekšējā vakarā alkohola reibumā ģimenē skandalēja. Oficiāli brīdināts. Par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem pie atbildības saukta Rušonas pagasta Ondžuļu iedzīvotāja Veneranda Juhno. Viņa sodīta ar 150 latiem. Par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem pie atbildības saukta Rušonas pagasta Bašku iedzīvotāja Tatjana Čerkasova. Sods 150 latī. Saņemts iesniegums no Sutru pagasta Znotiņu iedzīvotāja J. par to, ka Ivans Kivlenieks, būdams alkohola reibumā, izraisīja ģimenes skandālu. Vainīgais saukts pie administratīvās atbildības.

● 9. jūnijā policijā griezās Manifa Vasiljeva no Upiša ielas Preiļos ar sūdzību par delu Nikolaju Vasiljevu, kurš alkohola reibumā sarīkojis ģimenes skandālu. Sodīts ar naudas sodu piecu latu apmērā. Par nelikumīgu tirgošanos ar alkoholu savās mājās Saunas pagasta Prikūļos pie administratīvās atbildības saukta Aleksandra Upeniece, sodīta ar 100 latiem.

● 10. jūnijā Preiļu pagasta Pelšos aizdzīta S. automašīna «Audi». Tika atrasta

pie vairumtirdzniecības bāzes Preiļos. Vainīgais, kāds Preiļu iedzīvotājs, tika noskaidrots. Ierosināta kriminālieta.

● 12. jūnijā Austrumu elektrisko tiklu priekšnieks griezās policijā ar iesniegumu, ka Galēnu, Siļukalna, Aizkalnes pagastu teritorijās no transformatoru apakšstacijām nozagtas vara tīnuma spoles. Tiek veikta izmeklēšana. Par dzīvošanu bez pieraksta Riebiņu pagasta Kokorišos sastādīts administratīvais protokols Aleksandram Ņikiforovam, nosūtīts izskatīšanai rajona administratīvajai komisijai.

● 14. jūnijā saņemts iesniegums no preilietes, Atpūtas ielas iedzīvotājas V., ka vīrs Andris Šoldris alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Oficiāli brīdināts.

● 16. jūnijā saņemts iesniegums no Upmalas pagasta Vanagu iedzīvotājas V. par to, ka Veras Pilānes nepilngadīgie bērni veic huligāniskas darbības pret iesniedzēju. V.Pilānes ģimene ņemta nepilngadīgo lietu inspekcijas uzskaitē.

● 18. jūnijā saņemts iesniegums no preilietes M., kas dzīvo Raiņa bulvārī, ka iesniedzējas civilvīrs Andrejs Brakovskis alkohola reibumā sarīkojis ģimenes skandālu. Par siko huligānismu sastādīts administratīvais protokols, brīdināts. No Kosmonautu ielas iedzīvotājas A. saņemts iesniegums, ka dēls Valdis Vilcāns alkohola reibumā mājās sarīkojis ģimenes skandālu. Par siko huligānismu tiesa piespriedusi trīs diennaktis arestā.

● 19. jūnijā saņemts iesniegums no Galēnu iedzīvotājas O., ka civilvīrs Jānis Brūders sistemātiski lieto alkoholu un skandalē ģimenē. Izteikts oficiāls brīdinājums. Saņemts iesniegums no Galēnu pagasta Lomu iedzīvotājas A., ka viņu piekāvis vietējais iedzīvotājs J. Materiāls nosūtīts Preiļu rajona prokuratūrai. Par nelikumīgu tirgošanos ar alkoholiskajiem dzērieniem gada laikā pie atbildības saukts Vārkavas pagasta Gruzdinovkas iedzīvotājs Georgijs Maksimovs-Fjodorovs.

● 20. jūnijā preilietis J. policijā griezās ar iesniegumu, jo viņa dēls Voldemārs Utiņāns lieto alkoholu un rīko ģimenes skandālus. Tiesa sodīja ar trīs diennaktīm arestā.

Aglonas policijas iecirknis

● 8. jūnijā saņemts iesniegums no Aglonas iedzīvotāja Jāzepa O. par to, ka viņa dēls Ēriks un civilsievā Anna izraisījuši ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols, vainīgajiem bija jāsamaksā naudas sods.

● 12. jūnijā kādai kompānijai jautri iedzerot Rušonas pagasta Pokšānos, viens no kompānijas vīriem aizdzina citam piederošo žiguli. Mašīna tika atdota, īpašniekam pret aizdzinēju pretenziju vairs nav.

● Naktī uz 18. jūniju no B. mājas Aglonā, Daugavpils ielā tika nozagti trīs truši. Acimredzot, trušu gaļa bija garšīga, jo nākamajā naktī septiņi lieli un septiņi mazi truši tika nozagti B. meitas mājās, kas arī atrodas Daugavpils ielā. Notiek izmeklēšana.

● 28. jūnijā saņemts iesniegums par kādu Viktoram G. piederošās mājās nojauktu kūti, ko izdarījusi šeit agrāk dzīvojušā persona. Materiāls nosūtīts uz rajona tiesu. Uzlauzts Aglonā, Jaudzemu ielā dzīvojošās Regīnas K. šķūnītis, nozagts sieviešu velosipēds brūnā krāsā. Notiek izmeklēšana.

● 30. jūnijā Pelēču pagasta Ārdavā dzīvojošajai Vitai R. no mājas pazuduši 50 latī. Notiek izmeklēšana.

Informācija sagatavota pēc policijas iecirkņu sniegtajām ziņām

Veterinārais padoms trušu audzētājiem

Pēdējos gados daudzi truškopji, sevišķi ziemas un pavasara mēnešos, sastopas ar problēmu: trušu mātītes grūsnības perioda beigās vai atnešanās dienā iet bojā. Parasti ārēji vesels trusis krampjās un dienas laikā nobeidzas. Dažreiz dienu, divas iepriekš zaudē ēstgribu, apmatojums izspūris, pastiprināti dzer ūdeni, acu gļotādas dzeltenīgas.

Izdarot trušu liķu sekciju, konstatēja: palielinātas aknas, dzeltenas vai sarkan-dzeltenas ar paasām malām, pēc konsistences vidēji stingras. Liesa — ļoti bieži palielināta, tumša, gandrīz melna. Slimības nosaukums — aknu toksiskā distrofija.

Slimības cēlonis ir organisma intoksikācija: izbarojot ilgi stāvējušus graudus, iepelējušu sienu, vienusiģa barošana (piemēram, lielā daudzumā kviešu graudus). Ļoti liela nozīme slimības izraisīšanā ir vitamīnu (sevišķi E, A), minerālvielu trūkimam trušu barības racionā. Agrāk truškopji pārsvarā izēdināja speciālo kombinēto

spēkbarību, kuru rūpniecās pārbauda uz toksīniem (indēm), pelējuma sēnītēm, kā arī spēkbarībā tiek iekļauti zāles vitamīnizētie milti, minerālvielas.

Lai izvairītos no saslimšanas, trušus vispusīgi ēdina. Dod speciālo trušu vai sīvēnu kombinēto spēkbarību. Apšaubāmas kvalitātes barību neizēdina. Jādod daudzveidīga zaļbarība, puscukurbietes, burkāni, zaļš siens, zāles milti, kaltētas nātres, diedzētus auzu, kviešu graudus, skujkoku zariņus ziemā, barības maisījumus augu, zivju eļļas, E, A vitamīnu koncentrātus.

Ļoti labs efekts ir, ja trusenēm 10.-20. grūsnības dienā muskulī injicē pa 1,5-2,0 ml preparātus: Trivit, Tetravit, Multivit.

Noteikti pusotra, divu mēnešu vecumā jāvakcinē trusēni, kā arī pieaugušie truši, lai nepieļautu saslimšanu ar miksomatozi, trušu hemorāģiskā vīrusa slimību.

Dzintars Rancāns,
lopkopības pārraug, vetfeldšeris

Kā muižnieks krāpa zemniekus

Viens no bagātākajiem Latgales muižniekiem bija Mihails REUTS. Dau-gavpils un Rēzeknes apriņķos viņam piederēja daudzas muižas ar ievērojamām zemes platībām. Bet viņš vienmēr bijis parādos. Aizņēmis naudu gan no bankām, gan no privātpersonām. Starp citu, savā laikā viņš bija parādā Jasmuižas rentniekam Krišjānim Pliekšānam.

Pēc M.Reuta nāves viņa muižas mantoja dēls, arī vārdā Mihails. Viņš sācis zemes izpārdot zemniekiem un tos krāpt. Parasti viņa paņēmiens bija šāds. M.Reuts ar pircēju noslēdz priekšlīgumu, saņem lielāko maksas daļu un par pārējo vienojas, ka samaksās tad, kad slēgs isto pirkšanas — pārdošanas līgumu. Norunātajā dienā pircējs ierodas pie notāra, gaida līdz vēlam vakaram, bet pārdevēju nesagaidījis brauc mājās. Dažas minūtes pirms pusnakts M.Reuts ierodas. Notārs apliecina, ka pārdevējs minētajā datumā bijis un līdz ar to pircējs zaudē iemaksāto naudu un tā jāmaksā otrreiz.

M.Reutam ar zemniekiem bijušas daudzas tiešu prāvas, kurās vienmēr uzvaru guvis muižnieks, jo viņš daudzus ierēdņus arī piekukuļojis, jo cariskā Krievija bija ko-

rumpēta valsts. Cars Aleksandrs III kādreiz teicis: «Manā valstī var piekukuļot visus — no vienkārša sarga līdz ministram. Arī es būtu piekukuļojams, bet man nekā neva-jag.»

Vācu okupācijas laikā 1918. gadā M.Reuts ar zemniekiem tiesājies. Toreiz par mirtiesnesi Somersetā strādājis pazistamais latgaliešu literāts un vēlākais politiķis Juris Pabērzs, kurš nostājies zemnieku pusē. Tad M.Reuts J.Pabērzu nosūdzēja okupācijas varas iestādēm, un J.Pabērzs tika ieslodzīts Daugavpils cietumā, kur nosēdēja septiņas nedēļas, pēc tam izsūtīts uz Hafelbergas koncentrācijas nometni, kur pavadīja divus mēnešus. Tikai pēc Vācijas revolūcijas 1918. gada novembrī atbrīvots.

D.Jermolovičs

Sludinājumi un reklāma

☎ 22305

☞ Pārdod

MTZ-50 tehniskā kārtībā. Tāl. 44977; ***

slaukšanas aparātu AID-2. Tel. 59227; ***

VAZ-21011, 1979.g., vajadzīgs remonts. Tel. 55751; ***

VAZ-2101. Tāl. 22916; ***

automašīnu Mitsubishi-lancer 1,8 l, 1986.g., dizelis, 5,5 l/100 km, 2500 DM bez muiņas. Tel. 8-22-611940 vakaros; ***

virzuļu grupas T-25, MTZ. Remontēju riteņtraktoru degvielas sūkņus. Zvanīt 54714 pēc 20; ***

VAZ-21011 un jaunu mopēdu Rīga-13. Tāl. 24362; ***

zāli pļaušanai. Tāl. 21370; ***

jaunus ratus ar gumijas riteņiem. Tāl. 23462, 23121; ***

uzlabotu saliekamo saldējamo kameru (6 kub.m), zemākā temperatūra -10 grādi C. Cena pēc vienošanās. Zvanīt 8-252-21124 vakaros; ***

traktora piekabi. Tel. 22203; ***

govī. Tel. 58417; ***

slaucamu govī Preiļos, Kalnu ielā 15; ***

kumeļu (1,5 g.). Tel. 55730; ***

2 gadus vecu grūsnu sivēnmāti par Ls 300. Tāl. 33720; ***

egles zāģbaļķus, 6,1 m, UAZ autotiekabi, pārvietojamu elektrosta-ciju, automašīnu ZIL-MMZ-554 komplektā ar pielāgotu MTZ-80 dzinēju un ZIL-157 ātrumkārbu. Tel. 14253 vakaros.

☞ Pērk

kartupeļus, bietes, burkānus. Tāl. 44172; ***

kartupeļus. Tel. 21600.

☞ Maina
divistabu dzīvokli Preiļos pret dzīvokli Rīgā. Visi ar ērtībām. Tāl. 22786.

☞ Izmomā
mājas, ir varianti. Tel. 36603.

☞ Dažādi
Aicina pastāvīgā darbā pieredzējušu celtni vadītāju darbam uz autoceltni KC-3575. Tāl. 65085, 23464.

Firma RNS-D

Līvānos pārdod dīzeļdegvielu.
Tāl. 43668,
43778.

SIA «Ruloil»

••••••••••
pārdod dīzeļdegvielu
L62-02.

Cena pēc vienošanās. Saņemšana Rēzeknes naftas bāzē. Iespējama piegāde.

Tāl. 8-246-22573, 33346.

Nedomāji tu, ka sauli lecot
Neredzēsi rit,
Nedomāji tu, ka sāktu darbu
Nespēsi vairs padarīt.
Izsakām līdzjūtību Ilgonim
Sniķeram, BRĀLI traģiski zaudējot.
SIA «Vindex» kolektīvs

Kur palika tavs bāliņš,
Ka neredz staigājam?
Vakar bija veļu māte,
Tā būs līdzī aizvedusi.
Dalām zaudējuma sāpi ar
Ilgoni Sniķeru, no BRĀĻA
uz mūžu atvadoties.
Preiļu veikala kolektīvs

Pāri darbiem, sāpēm, ilgām
Baltu viegļu smilšu klāsts...
Izsakām līdzjūtību Konstantīnai
Skabai, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
Poplavski, Vjakses

*Cienījamie
biznesmeņi!*

*Mūsu banka
atver vērtības,
droši un uzticami
apkalpo klientus
Rīgā un visā Latvijā*

Prezidents Māris Ozols

KUR LATVIJA

KAM VISĀM FIRMĀM
UN ORGANIZĀCIJĀM

SAKARU BANKA

PREIĻI, BRĪVĪBAS 2
TĀLR. 24395 FAKSS 24395

Sestdien, 8. jūlijā Preiļu un Līvānu firgas pārdos paklājus un celtnis. Tos varēs arī pasūtīt sev vēlamā izmērā, krāsā un formā.

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi,
LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī
Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors
Pēteris Pīzelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespiests SIA «Latgales druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metlens 4730..